

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism - med handlingsplan

1. Sammanfattning

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning. Våldsbejakande extremism handlar om att bejaka och bruka våld för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer. Den våldsbejakande extremismen kan ta sig skilda uttryck – från att på olika sätt stödja eller uppmåna andra till att utföra våldshandlingar och attentat – till att delta i finansiering, planering, förberedelse och genomförande av olika våldshandlingar.

Kommunens uppgift kring detta är att arbeta förebyggande. Att förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism är av avgörande betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. De rättsvårdande myndigheternas uppgifter är att förhindra brott, utreda brott, gripa och lagföra brottslingar.

Strömsunds kommuns plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism har sin utgångspunkt i regeringens skrivelse 2011/12:44 samt en kommuns skyldigheter för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Planen syftar till ett långsiktigt förebyggande arbete i samverkan mellan en mängd aktörer och på såväl ett övergripande plan som ett arbete på individnivå. Samtliga kommunens invånare är målgrupp för arbetet.

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

2. Inledning

Det övergripande syftet med handlingsplanen är att värna och stärka demokratin och att därmed göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism. Detta förutsätter ett långsiktigt arbete för att öka den demokratiska medvetenheten och insatser för att förebygga uppkomsten av våldsbejakande extremistmiljöer. Myndigheter och relevanta samhällsaktörer, särskilt på lokal nivå, måste ha redskap och resurser för detta arbete och arbetet kräver en bred förankring i samhället.

3. Planens målgrupp

Samtliga kvinnor och män, flickor och pojkar som vistas och bor i Strömsunds kommun är målgrupp för denna plan.

Planen inkluderar all form av våldsbejakande extremism, men har fokus på förebyggande arbete, främst gällande barn och unga.

Särskilt utmärkande miljöer i den svenska kontexten är:

- Den högerextremistiska vit makt-miljön.
- Den vänsterextremistiska autonoma miljön.
- Den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön.

4. Handlingsplan

.4.1 Giltighetstid

Planens giltighets tid är 2018-2021.

.4.2 Ökad kunskap och kompetens

Kommunen ska

- ska sprida kunskap i all kommunalt finansierad verksamhet och de delar av civilsamhället som jobbar med barn, ungdomar och unga vuxna.
- följa utvecklingen av preventiva metoder och säkerställa att effektiva metoder används.
- verka för att även förtroendevalda och chefer har relevant kunskap och kompetens.
- omvärldsbevaka genom att delta i relevanta nätverk.
- använda sin hemsida som en viktig kanal för information och kunskapspridning samt kunskapsdelning.

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

.4.3 Samordning och samverkan

Arbetet mot våldsbejakande extremism skall stödja samverkan

- inom alla berörda verksamheter i kommunen.
- med andra myndigheter och med civilsamhället.
- med polis och säkerhetspolis för att se till att det finns aktuella lägesbilder.
- genom att verka för att det finns tydlig och saklig information och kommunikation.

Genom att sprida kunskap och öppna för en kontinuerlig dialog, kan ett brett spektrum av yrkesverksamma inom till exempel skola, fritids- och ungdomsverksamhet, hälsovård och föreningar bedriva ett generellt förebyggande arbete gentemot främst barn och ungdomar. Genom att försöka etablera en öppenhet i samhället generellt, finns det större möjligheter till att olika åsikter och infallsvinklar kan framföras.

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

.4.4 Aktiviteter

Aktivitet	Tid	Ansvarig
<i>Samtliga aktiviteter genomförs regelbundet, minst en gång om år</i>		
Samverkan i lokal VBE-grupp	2018-2020	Lokal samordnare, säkerhetssamordnare
Framtagande av underlag till lokal lägesbild	2018-2020	Lokal VBE-grupp
Utifrån lägesbild föreslå relevanta åtgärder till verksamheterna	2018-2020	Lokal VBE-grupp
Fastställande av årlig lokal lägesbild delges relevanta aktörer	2018-2020	Lokal samordnare, säkerhetssamordnare
Regelbunden samverkan med Center mot våldsbejakande extremism (CVE)	2018-2020	Lokal samordnare
Bevaka läget i kommunen utifrån riskindikatorer ¹		Lokal VBE-grupp
Information till kommunens politiker (sker i anslutning till respektive nämndsmöte)	2018-2020	Lokal samordnare, säkerhetssamordnare
Information till kommunens chefer	2018-2020	Kommundirektör
Utbildning av nya chefer om VBE genomförs i anslutning till introduktionsutbildning (löpande).	2018-2020	Kommundirektör
Uppdatering och tillhandahållande av informationsmaterial	2018-2020	Lokal VBE-grupp
Samtliga chefer lyfter VBE under APT	2018-2020	Chefer
Resurscentrum Integration (RCI) tillhandahåller information kring VBE till nyanlända ungdomar och vuxna	2018-2020	RCI
Information till anställda på intranätet	2018-2020	Lokal samordnare
Information på kommunens hemsida angående VBE	2018-2020	Lokal samordnare

¹Handledning och rekommendationer för att ta fram en lägesbild och handlingsplan. Samordnaren mot våldsbejakande extremism, 2017.

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

.4.5 Rapportering av incidenter som kan kopplas till våldsbejakande extremism eller oro kopplat till våldsbejakande extremism

Kommunen ska arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism. En förutsättning är att incidenter som kan kopplas till våldsbejakande extremism eller oro kopplat till våldsbejakande extremism uppmärksammas, dokumenteras och rapporteras. Exempel på detta kan vara:

- Flygblad
- Klotter
- Spridande av symboler
- Mötesverksamhet
- Uttalanden

Rapporter sänds till säkerhetssamordnaren och/eller till lokal kontaktperson mot våldsbejakande extremism. Allmänhet och anställda inom kommunala verksamheter kan använda sig av den lokala VBE-gruppens e-post fvbe@stromsund.se

.4.6 Uppföljning och revidering

Lokal kontaktperson för demokrati mot våldsbejakande extremism med stöd av säkerhetssamordnare ansvarar för att arbetet utvärderas och handlingsplanen revideras inför kommande år. Samverkansstrukturer och ansvarsfördelning ses över och utvecklas.

Uppföljning av arbetet mot våldsbejakande extremism sker årligen till kommunstyrelsen.

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

5. Bilaga – kommunens skyldigheter utifrån lagstiftning

Kommunens skyldigheter i arbetet mot våldsbejakande extremism beskrivs i:

- Den allmänna kompetensen, 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900)

”Kommuner och landsting får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar och som inte skall handhas enbart av staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan.” Ett kommunalt beslut måste vara knutet till kommunens område eller dess invånare för att det ska anses lagligt.
- Socialtjänstlagen (2001:453)
  - Socialtjänstens mål är (1 kap. 1 § SoL) att på demokratins och solidaritetens grund främja människors
    - ekonomiska och sociala trygghet
    - jämlikhet i levnadsvillkor
    - tagande i samhällslivet för dem som visats i kommunen
  - Med hänsyn till människans ansvar för sin och andras sociala situation ska socialtjänsten inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.
  - Ramlag med frihet vid val av tillvägagångssätt att hjälpa en klient.
  - Alla beslut enligt socialtjänstlagen ska ske efter ansökan och efter en individuell bedömning av sökandes behov.
  - Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver utan inskränkning av andra huvudmäns ansvar (2 kap. 1 § SoL).
  - Uppsökande verksamhet (3 kap. 4 § SoL).
  - Orosanmälan (14 kap. 1 § SoL)
  - Anhörigstöd i socialtjänstens mening innebär
    - stöd för att underlätta för de personer som vårdar närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller har ett

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

funktionshinder. Alltså underlätta för dem som vårdar
en närstående.

- Särskilda bestämmelser för vissa grupper, exempelvis brotts-
offer.
  - De som utsatts och dennes närstående ska få hjälp och
stöd.
  - Inget liknande stöd för dem som begått själva brottet
om inte personen av andra skäl behöver socialtjänstens
stöd.
- LVU (1990:52)
  - Omhändertagande på grund av riskbeteende, 3 § LVU.
  - Riskbeteendet ska ha förevarit i Sverige.
  - Påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas
och att den vård som behövs för att förebygga eller reparera
skadan inte kan ges frivilligt.
  - Hälsa är både fysisk och psykisk hälsa.
  - Brottslig verksamhet kan innebära att LVU är tillämplig.
  - Socialt nedbrytande beteende kan vara att den unge begått ett
eller ett par allvarliga brott utan att det kan betraktas som
brottslig verksamhet.
- Offentlighets- och sekretesslagen (1990:52)
  - Socialtjänst - stark sekretess – sekretess huvudregel.
  - Uppgift kan lämnas till Polismyndigheten om den rör en per-
son under 21 år om
    - man befarar brottslig verksamhet
    - *och* man härigenom kan förhindra denna
    - *och* det inte annars är olämpligt (10 kap. 18 a § OSL).
  - Uppgift till kan lämnas till åklagarmyndighet, Polismyndig-
heten, Säkerhetspolisen eller någon annan myndighet som
har till uppgift att ingripa mot brottet endast om misstanken
angår

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande
extremism – med handlingsplan

Id nr: 0:39
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

- brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år,
  - försök till brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelser i två år, eller
  - försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, om gärningen innefattat försök till överföring av sådan allmänfarlig sjukdom som avses i 1 kap. 3 smittskyddslagen (2004:168) (10 kap. 23 § OSL).
  - Uppgift kan lämnas till Polismyndighet vid omedelbart polisiärt ingripande av någon under 18 år
    - vid förhållanden som innebär överhängande och allvarlig risk för den unges hälsa eller utveckling, eller
    - om den unge påträffas när han eller hon begår brott (10 kap. 20 § OSL).
  - Skolan - mildare sekretess – offentlighet huvudregel.
  - Vid orosanmälan till socialtjänsten kan skolan "säga allt".
  - Hälsö- och sjukvården kan lämna uppgifter till socialtjänsten och vice versa om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne
    - inte fyllt 18 år,
    - fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel, eller
    - vårdas med stöd av lagen om (1991:1128) psykisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.
- Gäller även uppgift om en gravid person eller närstående till denne, om uppgiften behövs för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet (25 kap. 12 § OSL).*
- Skollagen
    - Värdegrunden, de värden som ska förmedlas är
    - människolivets okränkbarhet
    - individens frihet och integritet

Titel: Lokal plan för att värna demokratin mot våldsbejakande
extremism – med handlingsplan

Id nr: **0:39**
Version: 1.1

Typ: Plan
Fastställd: KF 2016-09-14, § 79
Reviderad: KF 2018-06-13, § 38

Giltighetstid: 2018-2021
Uppdateras: 2021-01-01

- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor